

Nagovor genmaj Šteinerja, predsednika ZSČ

na slovesnosti ob dnevu državnosti

Laško, 24. junija 2016

Lep pozdrav spoštovani zbrani, spoštovani državni poslanec, spoštovani gospod župan, spoštovana načelnica upravne enote, spoštovani častni občan občine Laško, dragi prijatelji in pripadniki veteranskih in častniške organizacije, cenjeni gostje in obiskovalci.

Zahvaljujem se vam za povabilo, tudi zato ker rad prihajam v Laško, med pripadnike domoljubnih in veteranskih organizacij, med prijatelje in ljudi, ki na poseben način negujejo spomin in ljubezen do domovine.

Ko sem razmišljal kako začeti današnji govor na slovesnosti ob dnevu državnosti, mi nikakor ni steklo. Pa ne zato, da bi se sramoval emocij, ki po četrto stoletja same privrejo na dan. Bolj me je skrbelo, kako se izogniti tistim emocijam, pa tudi pogledom, ki danes prevladujejo in se kažejo tudi v neki posebni kriminalizaciji vsega kar je bilo pred petindvajsetimi leti storjenega in doseženega.

Zato naj današnji govor, ki naj bi bil namenjen predvsem ponosu in spominu na to, da četrto stoletja živimo v samostojni državi in zahvali vsem, ki ste k temu prispevali, začnem na nekoliko neobičajen način. Izraziti namreč želim obžalovanje za tiste, ki so v vojni za samostojno Slovenijo pred 25 leti izgubili življenja. Ne glede na to, na kateri strani so bili.

Radi rečemo, da smo bili takrat enotni. Res smo bili, vendar smo bili tudi na dveh straneh. Eni za samostojno Slovenijo in drugi, ki so to želeli preprečiti. Ta naša razdvojenost se nekako ponavlja, kot da nas spremlja iz preteklosti in se ji ne da izogniti. Zdi se, da po četrto stoletja sicer nekoliko preobrazena, ponovno dobiva na zagonu. Kot da nosimo to v sebi, oziroma imamo v genih in vsakodnevnih podzavesti. Edini smisel izpostavljanja delitev na naše in one druge, bi ob izrečenem obžalovanju za umrle v naši vojni, lahko imelo v tem, da smo ostali zaznamovani na tiste, ki so in one, ki niso preživeli. Na tiste, ki so dali največ kar lahko in one, ki smo ostali in prispevali po svojih zmožnostih in priložnostih ter ostali.

Izpostavljanje zaslug za osamosvojitve sicer ni nepomembno. Je pa zaradi primerov prisvajanja zaslug manj všečno, če ne celo neprimerno. Tako se mi vedno bolj upira govoriti o zaslugah, še bolj pa o njihovem prisvajanju in povečevanju. Tudi zato, ker so sprevrženi poskusi sprevračanja dejstev in s tem spreminjanja zgodovine.

Prav tako si danes veterani osamosvojitvene vojne in tisti, ki nas opazujejo, postavljajo retorično vprašanje, ali smo se zato borili. Odgovor je, kljub dvomom lahko oziroma mora biti optimističen. Povemo lahko, da smo to zaradi plebiscitarnega izida morali storiti in uspelo nam je. Gotovo smo imeli drugačne sanje in pričakovanja. Sanje se ne uresničijo vedno, posebej, ko gre za državo in državljane v njej, kjer štejejo dejanja in dosežki. Ta so bila takšna kot so bila in kot smo jih

ustvarili, ali dovolili, da so jih ustvarili tisti, ki smo jih volili in jim zaupali v upravljanje državo.

Danes tudi ni problem, da imamo različne poglede in videnja. Če si lahko privoščimo, ni nič narobe meti več proslav. Tudi ni problem, da na njih nastopajo in se jih udeležujejo različni ljudje in tako tekmujemo, kdo bo imel več udeležencev. Saj nenazadnje nismo več v enoumju ali diktaturi, kjer ni veliko prostora za različnost. Problem je ker se norčujemo iz države.

Ko se norčujemo iz države s podelitvijo medalj in statusov, ki prinašajo veteranski dodatek, s predstavljanjem namišljenih herojev in dejanj in s prikrojevanjem resnic, kažemo v kakšni stiski v resnici smo.

Da bi kazali drugačnost, ne potrebujemo izključevanja, še manj nestrpnosti in sovraštva. Pred 25 leti so ravno sanje in upanja, da nam bo uspelo vzpostaviti družbo z manj izključevanja, nestrpnosti in sovraštva marsikoga vodile k naporom in žrtvam, ki se lahko zgodijo samo v izjemnih okoliščinah.

Ker je pomemben del pričakovanj, pa tudi nas, ki smo bili zraven pred četrto stoletja, še živih, imamo priložnost. Kaj naj torej storimo za naslednjih 25 let? Najprej dovolimo, da zraven pridejo mladi in dajmo priložnost tudi njim. Potem pa kot v obdobju, ko smo vzpostavljali državo in jo v osamosvojitveni vojni branili, ob spoznanju in prepričanju, da ne smemo popustiti, skupaj uresničimo naslednji sveženj sanj in pričakovanj.

Spoštovani

Naj izkoristim to priložnost, da se zahvalim vsem tistim, ki ste se na obrambno-varnostnem področju v letu 1991 najbolj izpostavljali. Veterani vojne za Slovenijo, veterani Policijskih veteranskih društev Sever in druge domoljubne in veteranske organizacije ohranjajo ta spomin in opozarjajo na vrednote, ki so nas vodile, ko smo vzpostavljali državo. Vem, da pomemben delež k temu prispeva tudi Zveza slovenskih častnikov.

Zahvaljujem se organizatorjem za pripravo današnje slovesnosti in izražam čestitke ob letošnjem dnevu državnosti.

Še na mnoga leta Sloveniji in njenim dobrim ljudem.